

Szybszy proces karny – ale czy dla oskarżonego lepszy?

5 października 2019 r. weszła w życie kolejna duża nowelizacja kodeksu postępowania karnego. Główny cel, jaki przyswiecał zmianom, to przyspieszenie i usprawnienie procesu karnego. Nie brakuje głosów, że cel ten w dużej mierze ma zostać osiągnięty poprzez ograniczenie prawa oskarżonego do obrony.

Termin na dokonanie czynności już nie upłynie w sobotę.

Nowe brzmienie art. 123 § 3 k.p.k. zakłada, że jeżeli koniec terminu na podjęcie czynności – np. wysłanie pisma procesowego, przypadnie na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy lub na sobotę, czynność będzie można wykonać następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Pismo z sądu może z placówki pocztowej odebrać dowolnie wybrana osoba.

Zgodnie ze znowelizowanym art. 133 § 2a k.p.k., osoba, której stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej, może teraz upoważnić na podstawie pełnomocnictwa pocztowego inną osobę do odbioru pisma wysłanego w sprawie karnej.

Wniosek dowodowy złożony po terminie podlega oddaleniu.

Stosownie do dodanego do art. 170 § 1 k.p.k. punktu szóstego, organ procesowy ma teraz prawo określić ostateczny termin na złożenie wniosków dowodowych, po upływie którego wnioski te będą oddalane, chyba że wniosek dowodowy będzie zmierzał do ustalenia, czy zostało popełnione przestępstwo. W tym katalogu nie mieszczą się niewątpliwie np. wnioski zmierzające do wykazania sytuacji osobistej sprawcy, która ma niebagatelne znaczenie z punktu widzenia rodzaju, czy rozmiaru wymierzonej kary.

W kontekście powyższej regulacji przypomnieć należy przepis art. 338 § 1 k.p.k., zgodnie z którym oskarżony jest zobowiązany złożyć wnioski dowodowe w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu aktu oskarżenia.

Dowody mogą być prowadzone pod usprawiedliwioną nieobecność oskarżonego.

Zgodnie z nowym art. 378a k.p.k. sąd może teraz prowadzić postępowanie dowodowe pod nieobecność oskarżonego nawet, jeśli należycie usprawiedliwi on swoje niestawiennictwo. Przepis stanowi, że sąd winien korzystać z tego uprawnienia w szczególnie uzasadnionych wypadkach – o tym, jakie to będą przypadki będzie jednak każdorazowo decydował sąd.

Zgoda prokuratora ważniejsza niż zgoda sądu.

Dodany do art. 257 k.p.k. paragraf trzeci przyznał prokuratorowi prawo wstrzymania opuszczenia przez podejrzanego aresztu za poręczeniem majątkowym do czasu uprawomocnienia się decyzji sądu o uchyleniu tymczasowego aresztowania pod warunkiem złożenia poręczenia majątkowego. Jeśli więc prokurator sprzeciwi się w danej sprawie decyzji sądu o możliwości tzw. „wyjścia za kaucją” to mimo wpłacenia poręczenia majątkowego, tymczasowo aresztowany zostanie zwolniony z aresztu dopiero, gdy decyzja sądu stanie się prawomocna.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 12 § 3 k.p.k., prokurator zyskał prawo sprzeciwu również wobec cofnięcia przez pokrzywdzonego na etapie postępowania sądowego wniosku o ściganie – i to mimo zgody sądu na to cofnięcie.

Sąd odwoławczy może skazać osobę, wobec której warunkowo umorzono postępowanie.

W myśl aktualnie brzmiącego przepisu art. 454 k.p.k. sąd odwoławczy zyskał możliwość wydania wyroku skazującego wobec osoby, w stosunku do której w pierwszej instancji wydano wyrok warunkowo umarzający postępowanie. Taki wyrok nie jest skazaniem, w związku z czym skazanie przez sąd odwoławczy osoby, wobec której warunkowo umorzono postępowanie w istocie pozbawia tę osobę prawa do dwuinstancyjnego postępowania w sprawie.

źródło: ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (k.p.k.)

Wybrane bieżące orzecznictwo

Nie każdy pies musi nosić kaganiec: „Wprowadzenie generalnego nakazu wyprowadzania zwierząt domowych w uprzęży i w kagańcu, niezależnie od jego cech osobniczych i uwarunkowań indywidualnych (np. choroba) może w określonych sytuacjach prowadzić do działań sprzecznych z wymogami u.o.z., w tym działań określanych jako niehumanitarne.”

W ocenie Sądu wynikający z przepisów obowiązek humanitarnego traktowania zwierząt pozwala co najwyżej na nałożenie nakazu wyprowadzania psów na smyczy.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2019 r., II SA/Gd 80/19

Opracowanie: Ewa Koper – adwokat

Jesteśmy w posiadaniu pełnych danych związanych ze sprawami omawianymi w niniejszej publikacji.

Newsletter dostarczany jest bezpłatnie, w szczególności Klientom kancelarii. Treść publikacji nie jest formą doradztwa prawnego.

